

ikke megen Mening i at opretholde denne særlige Aagerlovgivning, thi det vil sikkert alle, som har haft med de rent praktiske Forhold paa disse Omraader at gøre, erkende, at de Tilfælde, hvor Debitor skal sige op med længere Varsel end $\frac{1}{2}$ Aar, er uhyre sjældne. Som Regel er Kreditor mere end glad for at faa sine Penge tilbage saa hurtigt som muligt. Der kan tænkes ganske særlige Tilfælde, hvor Forsikringselskaber og lignende skal have anbragt store Kapitaler, særlig hos Kommuner, og hvor de da betinger sig, at Tilbagebetaling ikke skal kunne ske før om et vist Aaremaal. Men som Hovedregel er Bestemmelsen om et særligt langt Opsigelsesvarsel ganske upraktisk, og naar det er saa, synes jeg, at vil man endelig lovgive paa dette Omraade, kunde man saamænd lige saa godt stryge enhver særlig Aagerbestemmelse. Dermed være ikke sagt, at Aager i Fremtiden vil være tilladt. Der er nemlig en Bestemmelse i Aftaleloven, som siger, at hvor man har udnyttet en andens Nød, Letsindighed, Uerfarenhed eller lignende til at betinge sig noget, som er urimeligt, vil det kunne ned-sættes af Domstolene efter et frit Skøn. Denne Bestemmelse har virket meget godt overfor Aagerkarle, som havde sikret sig ved Pant i Løsøre, hvor de har Lov til at tage en saa høj Rente, de vil, og der vil heller ikke være noget i Vejen for, at Bestemmelsen i de Tilfælde, hvor der er givet Pant i fast Ejendom, kunde faa en lignende gavnlig Indflydelse. Jeg tror, man ikke derved vilde løbe nogen større Risiko, og at Frygten for, at en Lovgivning som den, her er foreslaaet, skulde medføre en almindelig Renteforhøjelse, ikke har noget paa sig, har man et indirekte Bevis for deri, at uagtet man jo er berettiget til at tage 6 pCt. blot ved at erlægge et Stempelmærke paa 1 Krone, er det forholdsvis faa Tilfælde, hvor der betinges en Rente af 6 pCt. ved egentlig faste Prioriteter i fast Ejendom, og naar man ser paa de Kurser, Kreditforenings- og Hypotekforeningsobligationer staar i, er der saamænd heller ikke noget urimeligt i en Rente paa 6 pCt. og derover for en 3die eller 4de Prioritet. Man har jo set Tilfælde, hvor den effektive Rente for Kreditforeningslaan, der havde den bedste og største Sikkerhed, var, naar man tog Kursen i Betragtning, faktisk ca. 6 pCt. Er det ikke rigtigt? Det ærede Medlem Hr. J. Chr. Jensen ryster paa Hovedet. I 1920 havde vi paa $4\frac{1}{2}$ pCt.s Kreditforeningsobligationer en Kurs af 75, og det ærede Medlem vil se, at hvis man regner Bidrag til Administrationsfond med,

kommer man meget let op paa en effektiv Rente af over 6 pCt. Men er der saa noget urimeligt i, at en 3die Prioritetshaver tager over 6 pCt.? Jeg synes det ikke. Den eneste Betænkelighed, man kunde nære, er den, at der ved en saadan Lov mistes en Indtægt for Statskassen. Da vi i 1912 gik til at om-ordne Bevillingssystemet saaledes, at man ikke længere skulde skrive ind til Indenrigsministeriet og have Svar tilbage, indførte man samtidig dette, at man fremtidig skulde sætte et Stempelmærke til 1 Krone paa Obligationen. Det var Deuntzer, der fik gennemført den Lov, det var en af hans mange gode Gerninger. Der var bare det kedelige ved det, at den Gang havde det været naturligt helt at stryge Stempelmærket, men Bestemmelsen blev udtrykkelig motiveret med, at Staten ikke burde give Afkald paa den Indtægt. Jeg tror, det drejer sig om 150.000 à 200.000 Kr. om Aaret, den lille Krone, der sættes paa disse Obligationer. Nu kunde man nære den finansielle Betænkelighed, men der er dog det at sige, at de nye Afgifter ved Tinglysning er beregnet saa rigeligt, at der er en Margen, og det var i det hele taget Tanken, da man havde Lovforslaget om Tinglysning fremme, at man samtidig skulde have hævet Bestemmelserne i Lov af 6. April 1855. Derfor tror jeg heller ikke, Spørgsmaalet set fra et finansielt Synspunkt kan volde nogen særlig Vanskelighed.

Vi vil altsaa fra vor Side behandle Lovforslaget med Velvillie, men vi ønsker, ligesom de to ærede Ordførere, der alt har talt, at undergive det en Behandling i et Udvalg. Mit Hovedsynspunkt er ubetinget dette, at man bør stille sig meget imødekommende med Hensyn til at faa det gennemført, og jeg kan i denne Forbindelse henviser til Professor Vinding Kruses fortræffelige Bog om Tinglysning, som har et Kapitel specielt om dette Spørgsmaal, hvor han til Slut resumerer sit Standpunkt, der i det væsentlige falder sammen med det, jeg her har gjort mig til Talsmand for, og som jeg med den højtærede Formands Tilladelse skal citere:

„Der vil da ingen Skade ske og intet værdifuldt gaa tabt, om Bestemmelserne i Lov 6. April 1855 §§ 1, 2 og 4 helt forsvandt af vor gældende Lovsamling. I vore Dage, hvor der stadig har været krævet mere og mere nærgaaende Indgriben og Regulering fra Lovgivningens Side, er det dog en vis Tilfredsstillelse en Gang imellem at betragte Omraader, der efterhaanden *fredlyses* for Lovgivning. Nutidens vidtspændende Lovmageri paa snart sagt alle Omraader med